

AGENDA 22

**Hoe gemeenten
de 22 VN Standaardregels
'Gelijke Kansen' kunnen
toepassen in gemeentelijk
beleid voor mensen
met een functiebeperking**

Chemische Industrie en Gebruikersvereniging Raad Medicijnen

Agenda 22 is een wegwijzer voor de toepassing van de 22 VN Standaardregels in lokale beleidsplannen

Colofon:

© **Zweden:** Handikappförbundens samarbetsorgan, HSO, 2002

Postofficebox 1386, SE – 17227 SUNDBYBERG, SVERIGE

© **Nederland:** Chronisch zieken en Gehandicapten Raad Nederland, 2003

Postbus 169, 3500 AD, UTRECHT

Uitgebracht in het kader van het programma **“Versterking Cliëntpositie”**
van FvO en CG-Raad voor de samenwerkende belangenorganisaties.

De VN Standaardregels

De Algemene Vergadering van de Verenigde Naties aanvaardde in december 1993 internationale regels voor mensen met een beperking. Deze 22 “VN Standaardregels voor Gelijke Kansen voor Mensen met een Handicap” bevatten politieke en morele richtlijnen en de lidstaten verplichtten zich om deze te volgen. De doelstelling van de regels is dat mensen met functiebeperkingen dezelfde kansen krijgen als andere burgers.

De Standaardregels zijn onderverdeeld in drie gebieden

Randvoorwaarden voor gelijke participatie

1. Bewustmaking en beeldvorming
2. Medische zorg
3. Revalidatie en Reïntegratie
4. Dienstverlening

Werkterreinen voor gelijke participatie

5. Toegankelijkheid
6. Onderwijs
7. Arbeid
8. Inkomen en sociale zekerheid
9. Gezinsleven en persoonlijke integriteit
10. Cultuur
11. Recreatie en sport
12. Religie

Uitvoering en continuïteit

13. Informatie en onderzoek
14. Beleidsontwikkeling en -planning
15. Wetgeving
16. Economisch beleid
17. Coördinatie
18. Belangenorganisaties
19. Personeelstraining en nascholing
20. Nationale monitoring en evaluatie van de toepassing van de Standaardregels in beleidsprogramma's voor mensen met een functiebeperking
21. Technische en economische samenwerking
22. Internationale samenwerking

De Standaardregels beschrijven op welke terreinen de maatschappij maatregelen moet nemen om mensen met functiebeperkingen gelijke kansen te geven. Zij vormen ook een raamwerk voor beleidsplanning.

Waar zijn de 22 Standaardregels en de Agenda 22 te vinden?

De meest oorspronkelijke versie van de Standaardregels uit 1993 staat op de website van de Verenigde Naties: www.un.org.

De Nederlandse versie en publicaties naar aanleiding daarvan zijn terug te vinden op diverse websites van belangenorganisaties.

De Nederlandse versie van de Agenda 22 is in 2003 in gedrukte vorm uitgegeven en verstuurd aan alle gemeenten, landelijke lidorganisaties en regionale ondersteuners. Meer exemplaren kunnen tegen kostenvergoeding worden besteld. Ingelezen, gebrailleerde en digitale versies zijn beschikbaar. Landelijke en lokale belangenorganisaties, gemeenten en instellingen kunnen het document op hun eigen websites overnemen, met vermelding van het copyright van de Zweedse organisatie (HSO) en de CG-Raad.

Wat is Agenda 22?

Agenda 22 is een op de 22 VN Standaardregels gebaseerde strategie of methode voor het maken van beleidsplannen voor mensen met beperkingen. Het document bestaat uit drie delen: kenmerken van een goed beleidsplan, stappenplan en organisatie van het werk.

Kenmerken van een goed beleidsplan

Een goed lokaal beleidsplan:

- is gebaseerd op de VN Standaardregels
- is tot stand gekomen in samenwerking met de belangenorganisaties
- bevat concrete doelstellingen
- noemt specifieke en concrete maatregelen.

Er staat ook in wat gedaan moet worden, wanneer wie bestuurlijk verantwoordelijk is en hoe de financiering is geregeld.

Stappenplan

- Inventarisatie van wat gemeenten doen voor mensen met een functiebeperking
- Inventarisatie van de benodigde sociale dienstverlening en voorzieningen
- Samenvatten van gegevens, analyses en prioriteiten en opstellen van een conceptbeleidsplan
- Vaststellen van het plan door de gemeenteraad.

Organisatie

- De verantwoordelijkheid voor de vaststelling en de uitvoering van een beleidsplan ligt bij de gemeenteraad
- Lokale belangenbehartigers en hun organisaties zijn ervaringsdeskundige experts. Zij behoren in iedere fase van het proces op voet van gelijkheid mee te kunnen praten over het beleidsplan
- De vertegenwoordigers van de belangenorganisaties hebben mogelijk een financiële vergoeding nodig om actief deel te kunnen nemen aan het beleidsproces.

Agenda 22 in de praktijk

Veel gemeenten maken hun eigen gehandicaptenbeleidsplannen, soms met de 22 VN-Standaardregels 'Gelijke Kansen' als bron van inspiratie en kennis. Samenwerking met de belangenorganisaties en de ondersteuning van cliëntparticipatie kan per gemeente verschillend geregeld zijn.

De Zweedse Associatie van Gemeenten, te vergelijken met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), ondersteunt de toepassing van de Agenda 22 actief door de gemeenten te informeren over deze methode.

In Nederland ondertekenden de CG-Raad en de VNG in 1999 een intentieverklaring voor het toepassen van de 22 VN-Standaardregels 'Gelijke Kansen'. De VNG staat positief tegenover het gebruik van de Agenda 22.

Instructies voor de planning

'Agenda 22, beleid voor mensen met een functiebeperking, instructies voor gemeenten' geeft een beschrijving van de Agenda 22-methode en hoe die in de praktijk gebruikt kan worden. Hoofdstuk 3 van het document bevat per standaardregel en per paragraaf belangrijke vragen, als hulpmiddel voor gemeenten en belangenorganisaties bij het maken van de inventarisaties. Zij kunnen deze vragen aan zichzelf en ook aan elkaar stellen, om na te gaan of de 22 VN-Standaardregels in de lokale praktijk al toegepast worden.

De samenwerkende belangenorganisaties in Nederland

De Federatie van Ouderverenigingen van mensen met een verstandelijke handicap (FvO), de Landelijke Patiënten- en Bewoners Raden in de geestelijke gezondheidszorg (LPRggz), de Cliëntenbond ggz en de Chronisch zieken en Gehandicapten Raad Nederland (CG-Raad) zijn in Nederland een samenwerkingsverband aangegaan voor de behartiging van gemeenschappelijke belangen. De vier organisaties vertegenwoordigen samen alle burgers met functiebeperkingen, lichamelijk, verstandelijk psychisch en chronisch. Zij vertegenwoordigen circa 10-20% van de bevolking: 1,5 tot 3 miljoen burgers. Goed beleid, landelijk én lokaal, is integraal en houdt rekening met alle vormen van functiebeperkingen. Ditzelfde geldt voor de Agenda 22-methode.

Beleidsplannen maken is een absolute noodzaak om mensen met functiebeperkingen betere mogelijkheden te geven om volwaardig deel te nemen aan de maatschappij. Agenda 22 inspireert gemeenten en lokale belangenorganisaties om samen systematisch te werken aan de totstandkoming van lokale beleidsplannen. De methode stoelt op de 22 VN-Standaardregels voor Gelijke Kansen voor mensen met een handicap (1993) en is ontwikkeld door de Zweedse beweging van mensen met een beperking.

Uitgebracht in het kader van het programma **“Versterking Cliëntpositie”** van FvO en CG-Raad voor de samenwerkende belangenorganisaties. (september 2003)

- Chronisch zieken en Gehandicapten Raad Nederland (CG-Raad)
Postbus 169, 3500 AD, UTRECHT
e-mail: bureau@cg-raad.nl; website: www.cg-raad.nl
- Federatie van Ouderverenigingen van mensen met een verstandelijke Handicap (FvO), Postbus 85276, 3508 AD UTRECHT
e-mail: utrecht@fvo.nl; website: www.fvo.nl

Bestellijn: 030-2916650

Mede mogelijk gemaakt door:

Nationaal Revalidatie Fonds

Nationaal Revalidatiefonds, J.F. Kennedylaan 101, 3981 GB BUNNIK
e-mail: nrf@revalidatiefonds.nl ; website: www.revalidatiefonds.nl